

Izhaja razen ponedeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opoldan.

Uredništvo je v Ljubljani,
Francišanska ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglasi: Enostopna petil-
vrstica K 1'50, osmrtnice
in zahvale po K 2'50, raz-
glasi in poslano vrstica po
K 2; večkratne objave po
dogovoru primeren popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socialno-demokratske stranke.

Posamezna števil. stane
— 50 vinarjev.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 96, za pol
leta K 48, za četrt leta
K 24, za mesec K 8.
Za Nemčijo celo leto K 114,
za ostala tujina v Ameriko
K 120. — Reklame se za
list so poštne proste.

Upravništvo je v Ljubljani,
Francišanska ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

Ljubljansko delavstvo proti draginji in za socialistične občine.

Shod, ki ga je sklicala naša stranka za nedeljo v »Mestnem domu« v Ljubljani, je uspel naravnost sijajno. Bil je verna slika razboritega razpoloženja ogozljene delavske mase. »Mestni dom« nabit polen do stopnic. Vsa zavedna masa je dajala odlično duška svoji nevolji, svojemu rdnemu sklepu, da napravi konec osteruškemu politiki meščanskih strank, ki morajo zapustiti občine in parlament ljudstva, ki hoče odločno priti do svojih pravic.

Ob 10. zjutraj je sodrug Vencelj v imenu ljubljanske krajevnne politične organizacije otvoril shod. Za predsednika je bil izvoljen sodrug Brozovič, za zapisničarja sodr. Bernot. Prvi je govoril sodrug Golouh, ki je ob neprestanem pritjevanju navzočih, pojasnil vzroke vsesplošne druginje in politične naloge proletarijata v tem važnem trenutku.

Gospodarska kriza je na vrhuncu.

Izvajal je: Svetovna vojna ni le uničila milijone človeških eksistenc, uničila je tudi gospodarsko življenje Evrope. Izžrpala je vire blagostanja, industrije, produkcije. Politični, gospodarski in kulturni napredek sveta je ogrožen. Le od proletarijata je še odvisno, da se reši človeštvo neizbežne katastrofe. Finančni polom, ki grozi malodane vsem evropskim kapitalističnim državam, kole rešujejo sedaj ameriški denarni mogotci, priča zgovorno o akutni krizi vsega kapitalističnega, gospodarskega in političnega sistema. V zvezi s to krizo so vsa druga vprašanja sedanjega doba, v prvi vrsti druginja in vsi njeni zločinski pojavi. Druginji pridemo radikalno v okoliščini, da se rešitvi sedanjega splošnega gospodarskega in političnega krize, ki je močnejša od odstranitve kapitalističnega sistema.

Ninamo strašne druginje le v Jugoslaviji. V tem oziru trpe več ali manj enako ljudstva vseh držav. Razlika je le v načinu, kako se skuša drugod ublažiti druginjo, in kako se nasproti pri nas druginjo zavestno pospešuje. Krivdo na tem imajo predvsem meščanske stranke, v prvi vrsti naš parlament, ki je bil v resnici največja verižniška borza Jugoslavije.

Proč s svobodno trgovino.

Za svobodno trgovino je goreče stremelo naše trgovstvo, za njo se je petevalo potom svojih zastopni-

kov v parlamentu in v vladi, in našlo je zares poslušnih ljudi, ki so ugodili tej zahtevi v trenutku, ko se je v drugih državah vezalo trgovino in se lo strog nadzorovalo. Spremenili so s tem našo državo v eksploatacijsko polje domačih in tujih spekulativov. Zmagalo je načelo prostega osteruška, uprave velikih denarnih zavodov, ki so centrale organiziranega državnega verižništva, so vriskale veselja. Nakopičili so si v kratki dobi ogromno milijonov.

Da smo tako v najkrajši dobi pri-
jadrili v sedanje neznosne druginj-
ske razmere, ni prav nobeno čudo.

V drugih državah se izdajajo
stroge naredbe proti druginji, pri
nas se to pa pospešuje na vse na-
čine, predvsem potom pozitivnega za-
držanja občinskih zastopov in parla-
menta samega. Občinski zastopi, bo-
disi liberalni ali klerikalni, so naj-
trdnjejša postojanka cvetočega osteru-
štva. Krog sedanjih občinskih za-
stopov se zbira trgovstvo zato se
ni čuditi, če sedanje občine ne stori
ničesar v obrambo konsumentov. Sedanjim občinskim mogotcem gre
predvsem za ohranitev svoje trgo-
vske politične klijentele. Ljudstvo naj
le strada.

Toda ljudstvo noče več stradati.
In ker ve, da je treba v boju proti
druginji obenem političnega boja,
zahteva demokratični volilni
red za občine, za vse državljane
obeh spolov, ki naj omogoči delav-
stvu, da pridejo občine v njegove
roke.

Slovenske občine slovenskemu
socialističnemu proletariatu!

Dovolj se je delalo v naših ob-
činah, pričeni od ljubljanske, za av-
strijske in jugoslovanske osteruše za
vojna posojila in hišne posestnike.
Preveč se je zanemarjalo interese
občnarjev, delavcev, konsumentov
vobče. Delovno ljudstvo, tisto, ki ni
s pomočjo slovenskih liberalnih in
klerikalnih občinskih svetovalcev in
županov obogatelo v vojni in po
vojni, zahteva slovenske občine za-
se, njegov bojni klic je: proč z dra-
ginjo, živete socialistične občine!

V volilni boj pojde samostojno.
Naj se meščanske stranke združijo
med seboj, da branijo svojo trgo-
vsko klijentelo. Delavstvo lihi bo z
močjo svojih strižnih vrst porazilo.
Ne išče zaveznikov, njegov zavez-
nik je edinole proletarijat vsega sve-
ta, ki gre svojo odrešilno revolucijo-
narno pot.

Govoril je nato sodr. Lemež.

Kapitalistični sistem razpada.

Potrpežljivost proletariata se
bliža koncu, struna je že do skrajno-
sti napeta. Vsa bremena svetovne
vojne nosi danes delovno ljudstvo.
Druginja pritiska vedno huje. Dvojni
so vzroki neznosne druginje v Jugo-
slaviji. Kapitalistična družba je do-
spela do one stopnje razvoja, ko ne
more več obvladati produktivskih
sil. Kapitalistični družabni red je v
agoniji, se razkrajja. Kapitalistično
organizacija razpada. Najboljši do-
kaz temu je svetovna vojna. Me-
ščanske države niso mogle več ob-
vladati produktivskih sil, ki so rastle
s svobodno konkurenco. In ta nepre-
stani gospodarski boj med kapi-
lističnimi organizacijami je moral
končno izbruhniti. Vojna je bila edin
izhod, boj na življenje in smrt. S
svetovno vojno se pričela nova do-
ba zgodovine — socialna revolucija
proletariata. Danes doživljamo ne-
kač sličnega kot je doživljalo člove-
štvo za časa francoske revolucije.
Takrat se je pričelo razkrajjanje
fevdalne družbe, danes pa se raz-
krajja meščanska družba. Četrty stan
— delavstvo, revoltira, ker ga je v
to poklicala zgodovina, zakoni go-
spodarskega razvoja. Ruski proleta-
rilat je že izvršil svojo nalogo proti
lastni buržoaziji, ruski proletarijat
je izvršil socialno revolucijo, sedaj
revoltira ameriški in angleški proleta-
rijat. Povsodi pa vseh koncih in
krajih vstaja proletarska sila in se
osvobaja mezdne sužnosti. Brez de-
lavstva pa ne moremo kapitalistična
družba. Kapitalistična produkcija
je v krizi — produkcija zastala, med-
tem pa raste povpraševanje in ra-
stje cene.

Druška sila, ki revoltira, je denar.
Denarne vrednote vseh držav pa-
dajo, — cene vsem potrebščinam pa
gredo kvšku. Meščanstvo si ne ve
pomagati, stoji pred uganko, ki je ne
more rešiti. Temelj kapitalistične
družbe — denarno gospodarstvo se
razkrajja in meščanstvo ne ve, kako
bi si pomagalo. In čudno, če dni smo
čitali, da so nevtalne države v ve-
liki zadregi, ker njihov denar previ-
soko stoji. Vsled dobrega stanja va-
lute raste uvoz tujega blaga, domača
produkcija pa hira.

Končno so pretrgane vse vezi
svetovne trgovine, ki je bila isto-
tako eden glavnih temeljev kapi-
talističnega gospodarstva. Države so
bile navezane druga na drugo kljub
temu, da so stale v neprestanem go-
spodarskem boju. Svetovna vojna je
pretrgala vse niti, zaloge so vse iz-
črpale — nastalo je pomanjkanje,
novih zvez ni, stare pa še niso upo-
stavljene.

Socialna revolucija nastopa.

Nastopila je zgodovinska doba
socialne revolucije, vsled neznosnih
gospodarskih razmer je proletarijat
poklican, da lo izvede ne samo v
Rusiji, marveč po vsem svetu. Sve-
tovna buržoazija skuša zato rešiti
kakorkoli svoj položaj. V Angliji
koncedira delavstvo karkoli more.
Italija se trese pred delavskimi ba-
talijami. Ameriko pretresa ogromni
štrajki. Kapitalizem napenja zadnje
sile, da omeji vsaj druginjo, ki je ne-
ka rezultanta splošne revolucije na
vseh poljih, ki jih kapitalizem ne mo-
re več obvladati.

Jugoslovanska buržoazija je pa
slepa za ves ta ogromni razvoj, ne
zaveda se dalekosežnosti zgodov-
skih dni, ki jih preživljamo. Meščan-
stvo drugih narodov skuša ublažiti
posledice druginje. Jugoslovansko
meščanstvo druginjo pa še pove-
čava s svojo nesposobnostjo. V ča-
su revolucije uvaša policijske in ab-
solutistične metode, utrjuje milita-
rizem, ter s tem še bolj razburja raz-
burkane duhove.

Delavstvo zahteva nadzorstvo podletil.

Do danes še ni bila zmožna, da
organizira upravni aparat, izdaja di-
letantske naredbe za boj proti dra-
ginji, ne najde sredstva proti veri-
žstvu — kako se hoče tudi tako da-
leč povzpeti, ko le sama interesirana
na tem, da se eksploatira naša zem-
lja, eksploatira jugoslovansko ljud-
stvo. Pod nadzorstvo dale tula ka-
pitalistična podjetja, domača pa on-
staji pri miru, da delajo, kar se jim
ziblji. Do danes se še ni povzpela do
trga, da bi postavila pod nadzorstvo
opekarne, ki delajo ogromne dobič-
ke in tako onemogočujajo vsako zid-
danje hiš. V drugih državah so se že
opirili zidanja, pri nas je to prepu-
ščeno privatnikom, ki danes nimajo
interesa naložiti svojega denarja v
hiše, ker zaslužijo drugod več.

Za proletarijat je le en izhod: vse
v organizacije, v revolucionarno

razredne socialistične organizacije.
S silo organizacij prisilimo buržoazi-
jo, da ukrene potrebno, da se ublaži
druginja. Če pa tega ne bo zmožna,
potem jo bodo organizacije prisilile,
da se umakne in napravi prostor
proletarijatu industrijskemu in kme-
tiškemu, da le-ta napravi red.

Za sodrugom Lemežem je poro-
čal o delovanju ljubljanske občine in
o organizaciji naše akcije proti dra-
ginji sodr. Kocmur, ki je podal
predvsem verno sliko o klavnem
gospodarstvu ljubljanske občine, o
brezbriznosti večine za vse najnuj-
nejše potrebe prebivalstva, o nazo-
rih, ki jih ima liberalna večina glede
aprovizacije širših slojev. Tudi tu se
gleda samo na interese trgovcev in
hišnih posestnikov, in prav nič na
interese delovnega ljudstva. Ti go-
spodje so se sicer pridno zavzemali
za vojna posojila in so navdušeno
pošiljali naše fante v boj za blaženo
Avstrijo, češ, bomo že mi skrbeli za
vaše družine, skrbeli so pa le zase
in za svoje trgovske pristaže. Zato
cveti tudi pri nas slej kot prej najnuj-
nejše osteruštvo.

Za vojna posojila je bilo dovolj
denarja, za nove stavbe ga ni. Kako
tudi, saj ne gre več za Avstrijo, ere
v tem slučaju zgolj za plebejsko slo-
vensko ljudstvo. To so vse lepe
prednosti avstrijsko-jugoslovanske
liberalne politike!

Govornik je nato orisal potrebo
posebnih delavskih akcijskih od-
borov, ki naj vrše potrebno kontrolo
nad zaloganami in cenami živil ter za-
ključil s toplim pozivom na vse de-
lavce, da strmejo vse svoje sile v
razrednih organizacijah.

Sprejeta je bila nato resolucija, ki
jo objavimo lutri.

Po izvolitvi akcijskega odbora,
ki bo pridružen ljubljanski kraljevni
pol. organizaciji in ko so še govorili
razni sodruzi, je sodr. Brozovič za-
ključil ta pomembni shod, ki nas po-
gumno uvaža v volilni boj.

Kako pomagajo izstradani Nemški Avstriji...

(Od našega posebnega poročevalca.)

Dunaj, 19. decembra.

Sporočil sem Vam že, da hre-
pene posamezne dežele Nemške Av-
strije za tem, da se odcepilo od se-
danje nemško-avstrijske republike
in se priklonijo ali Švici ali Nemčiji.
V inostu so včeraj v deželnem
zboru sprejeli predlog, ki so ga sta-
vili predstavniki vseh strank v de-
želi (Stumpf, Gred in soc. dem. Ra-

poldi) in ki gre za tem, da se priklon-
pi Tirolska k Nemčiji.

Soc. dem. Rapoldi je uteme-
ljeval svoj predlog sledeče:

Drž. kancler dr. Renner prosi v
Parizu za pomoč naši bedni domo-
vini. Ententa mora pomagati, če no-
če, da se izgubi vso vero v člove-
štvo in njegove dolžnosti napram
sebi. Brez pomoči bo Nemška Av-

Sel je ven! Sel je ven! To je uničilo ves
moj načrt, prelozilo vse, kar sem namerjal po-
vedati. Kaj mi je torej hasnila ta dolga pot?
Tukaj sem zdale stal.

»Jeli kaj najnega?« je vprašalo dekle.

»Nikakor ne!« sem odvrnil, prav nič ne!
Bilo je samo tako krasno božje vreme in zato
sem šel tod ven, da ga obiščem.

Stal sem tukaj in tam je stala ona. Name-
noma sem izbočil svoje prsi, da bi lo opozoril
na zaponko, ki je spenjala mojo suknjo; z očnu
sem jo prosil, naj vidi, čemu sem prišel; toda
revica ni ničesar zapopadla.

Imenitno vreme, prav po božji milosti, da,
da. Ako pač tudi gospa pastorica ni doma?

Da, toda njo muči protin: na zofi leži in se,
ne more geniti... Ako bi hotel nemara kaj spo-
ročiti?

Ne. Jaz tuptam napravljam takšne izpre-
hod, da se razgibljem. To je tako zdravo po
obedu.

Napravil sem se k odhodu. Čemu še dlje
blebetati? Razentega se me je lotevala omo-
tca; ni mnogo manjkalo in čisto resno bi se bil
zgrudil na tla. Uradne ure od 12.—4.; ego uro
prepozno sem potkal. — Čas milosti je
minul! —

(Dale prihi.)

LISTEK.

GLAD.

Spisal Knut Hamsun. — Poslovenil
Fran Albrecht.

(Dale.)

In da bi se kaznoval, sem pričel teči, te-
kel preko ene ulice v drugo, se priganjal s sr-
ditimi vzkliki in kričal nase brez glasu in be-
sno, ako sem hotel obstati. Medtem sem do-
spel visoko gori v Pilestraede. Ko sem sled-
njič obstal, od gnjeva skoro ilteč, ker nisem
mogel več teči, sem trepetal po vsem telesu in
omahnil tam na stopnice. Ne, stoj! sem rekel.
In da bi se temeljito kaznoval, sem spet vstal
in sem se silil stati; in nato sem se smejal sa-
memu sebi in užival vsled svoje lastne propa-
losti. Nazadnje po preteku nekaj minut sem si
pokimal z glavo v dovoljenje, da sedem; celo
potem se sem si izbral najneudobnejše mesto
na hišnem pragu.

O, bog, kako je to dobro delo, da se odpo-
čijem! Otrl sem si pot z obraza in pričel glo-
boko dihati. Kako sem bil tekel! Ampak žal mi
ni bilo, saj sem pošteno zaslužil. Kako pa sem
tudi mogel misliti na to, da sem pozelel eno
krono? Zdaj sem videl posledice! In pričel
sem se opominjati narahlo, kakor bi storila to

mati. In bil sem vse bolj ganjen, in truden in
brez moči sem pričel ihteti. Tiho, iskreno pla-
kanje, notranje ihtenje brez solza!

Četrty ure ali še delj sem sedel na istem
mestu. Ljudje so prihajali in odhajali, pa nihče
me ni nadlegoval. Tuhtam so se igrali majhni
otroci; doli na cesti je pela na drevesu mlada
tatica.

Stražnik se mi je približal.

»Zakaj sedite tu?« je vprašal.

»Zakaj sedim tu? V zabavo.«

»Pol ure vas že opazujem.« je rekel. »Pol
ure sedite tu.«

»Približno! Ali hočete še kaj drugega?« S
temi besedami sem vstal in šel srdit dale.

Prišedši na trg, sem obstal in se ozrl dol
po cesti. V zabavo! Kakšen odgovor je bil to?
Od utrujenosti! bi moral reči, in sicer z nad-
vse jokavim glasom — osel si in nikdar se ne
navadiš hliniti! — iz izmučenosti! In pri tem
bi moral sopihati kakor konj.

Ko sem prišel mimo ognjegasnega doma,
sem obstal. Nov domislek. Počil sem s prsti,
se na ves glas zasmeljal, da so mimoidoči za-
čuden obstajali, in sem si rekel: Ne, zdajle
greš pa prav zares tja ven k pastorku Levionu.
To moraš resnično storiti. Da, samo da posku-
šiš. Kaj neki ti je zamuditi? Saj je vendar tako
krasno vreme.

Stopil sem v Paschovo knjigarno, poiskal
v adresariju naslov pastora Leviona in se po-

dal tja. Zdal veljal sem rekel. Zdal nikakih bu-
dalosti! Vest, praviš? Nobenih takšnih neum-
nosti; preuhog si, da bi kaj dal na vest. Se-
stradan si in prihajati za važno prošnjo, prvo,
kar je treba. Ampak glavo moraš položiti po-
strani in zaokrožiti besede v prijetno melodijo.
Kaj, tega neboš? Kako? Potem ne grem ne
koraka s teboj naprej, da veš. Torej: nahataš
se v stanju dvomov in borb, cele noči se boriš
s temnimi silami in velikimi, brezglasnimi po-
šastmi, da je pravcata groza, žejen in lažen si
vina in mleka, pa ne dobiš ničesar. Tako daleč
je že prišlo s tabo. Zdal stojiš tu in nimaš več
olla v svoji svetilki. Toda živa je tvoja vera v
milost, slava bogu, vere še nisi izgubil! In nato
moraš pobožno skleniti roke in izgledati prav
po vražje, kot da si poln upanja v čudežno mi-
lost. Kar se mamona tiče, ga sovražiš v vsa-
kršni obliki; vse kaj drugega pa je s kakšno
molitveno knjižico, s kakšnim spominkom za
par krono... Stal sem pred pastorkom
durni in čital: »Uradne ure od 12.—4.«

Zdal nikakšnih prisnodarij! sem rekel;
zdaj je stvar resna! Tako, — glavo doli — še
malo... in nato sem pozvonil v njegovem ro-
binskem stanovanju.

»Rad bi govoril z gospodom pastorkom,«
sem rekel služkinji; ampak božjega imena mi
nikakor ni bilo mogoče pristaviti.

»Sel je ven,« je odvrnila.

strijla v nekaj mesecih ognjišče ne-
redov. Mesta se bodo zadušila, ne
bo jih več, ostale bodo le uboge, si-
romašne kmečke vasi. »Še nikdar
ni bilo nobeno ljudstvo tako po-
taženo, kot je naše nemško-avstrijsko.
Take revščine kot je pri nas, ne po-
zna zgodovina. »Nemška Avstrija je
bila že parkrat označena kot drža-
va, ki ni zmožna samostojnega živ-
ljenja. Mi smo sicer mislili, da to ni
res, ali danes smo prepričani, da ta
država ni zmožna, da bi obstajala
sama ob sebi. Mi želimo, da dr. Ren-
ner v Parizu dobi pomoč, ali kljub
temu smo za predlog, ki gre za tem,
da se pridružimo Nemčiji, ker le v
tem vidimo svojo rešitev. Noben ne
more zahtevati od nas, da upravlja-
mo to državo in njene dežele, in da
se za ta naš trud še pustimo od-
stradati, če ne bomo prebivalstva pobili.

Tako je govoril vodja tirolske
soc. demokracije sodr. Rapoldi. Iz
njegovih besedi zveni jasno, da je
obstoječe stanje neznosno in da je
od organizirane in disciplinirane
Nemčije mogoča edina prava po-
moč.

— Časopis Dunaja hudo stoka-
radi prehrane in seveda po vsej na-
pravi. Države, s katerimi so se skle-
nile pogodbe radi prehrane Dunaja,
se pogodb ne drže. Poljska — tako
pišejo tukajšnji časopisi, — ne iz-
polnjuje pogodbenih pogojev. Ola-
som pogodbe z dne 10. febr. t. l. bi
imela poslati že 1000 (tisoč) vago-
nov krompirja, ali poslala ga je šele
387 vagonov; od dogovorjenih 1650
zabojev lajc so poslali Poljaki še le
330 zabojev. Mesto dogovorjenih

150.000 gost, dobili so Avstrijci še-
le 54.946. Pogodba, ki nalaga Poljski
nadadno odposlati 500 vagonov
krompirja, se še ni začela izvrševati.

Rumunska se tudi ne drži pogod-
be. Z njo je dogovorjen kontingent
govedi v znesku 4 milijonov kron in
kontingent ovac v znesku 1 milijona
kron. Od vsega tega ni bilo doslej
še prav nič doposlana.

Tudi Jugoslavija dolguje na po-
godbi z dne 1. sept. t. l. na kontin-
gentu od 13.500 ton moke št. 0, še
10.000 ton; od dogovorjenih 28.000
ton pšenice, rži in ječmena, še ni po-
slala niti zrna. Prav tako ni nič po-
slaneza od dogovorjenih količin tur-
šice (24.000 ton), fižola (3000 ton),
prešicev (6000 kom.), govedi (1000
kom.), ovac (5000 kom.), perutnine
(250 ton), slanin (200 ton), mesa
(250 ton) in lajc (3500 zabojev).

Ako gre z dogovori glede pre-
hrane tako, potem je lahko raz-
umeti, da je položaj Dunaja in Nem-
ške Avstrije obupen. Ententa pošilja
nekaj Italijani so v ospredju in ku-
lejo iz tega politično bogastvo. Po-
treba bo, da naši jugoslovanski po-
litiki začno premisliti, ali ni v in-
teresu Jugoslavije, da živi v prijatel-
skem razmerju z Nemško Avstrijo,
da jo pridobi zase in za svojo veliko
gospodarsko bodočnost?

Te dni se mudi tu minister sodr.

Anton Kristan, radi raznih dogovo-
rov. Ako mu poide po sreči, postav-
ljen bo vsaj temelj boljšim in korist-
nejšim odnosom med Jugoslavijo
in Nemško Avstrijo oz. med ono dr-
žavo, ki bo iz nje nastala ... Kaj vse
pride — bogve.

(Kraški): Šola in „Kmečke zveze“.

(Odgovor »Domoljubu« št. 45.)

S težkim srcem zapustivši zaso-
deno ozemlje, sem si našel skromen
konec v Jugoslaviji, kjer se hrepe-
neče oziram tla dol proti zapadu in
željno pričakujem trenutka, ko bi
mogel posloviti se od teh mrzlih
krajev in oditi stalno zopet v naš
pravi dom, na obrežje naše modre
Adrije, pod vedro nebo sončne Go-
riške.

Oziram se po svoji novi domačini,
priljubljeni šepetu vetričev, ki ve-
lejo preko zasnežene krajine, zrem
v politični vrvež od strankarstva
tako zastrupljene dežele in žalost
me obhaja.

V Parizu zbrana tolpa velekapit-
alistov in državnikov sklenla in re-
šuje mednarodne probleme brez ozi-
ra na prijatelje in sovražnike, reže,
deli, seka in trga — pa ne po vzvi-
šenih načelih »samoodločbe«, tem-
več izključno le z ozirom na franco-
sko-anglo-saksonske velekapitaliste
in imperialiste. Nezadovoljen je so-
vražnik, ki je oguljen do kosti, ne-
voljen je prijatelj, ki živi od skrom-
nih dobitkov, ki padajo z njih mize.
Kaj nim mali narodi, koliko jim je za
Jugoslavijo, Rumunijo, Belgijo i. dr.
otročaje. Te toliko, kolikor jim uste-
g, nelo zadostovati za njih pohlepnost
kot predmeti izsesovanja. Stališče
naše delegacije je silno težavno: A
to težko stališče jim razni Hero-
strati doma še otežujejo. To pa, kar
uganja zadnje čase, VLS in njene
trabantje, to je pa atentat na celoto,
zločin na narodu, to je delo demago-
gov, ki se igralo z ognjem v bližini
smochnika. Hujskanje na Srbe, za-
bavljanje na politične nasornike,
erprestana zloraba vere v agitacijske
namene in prikrivanje lastne kor-
rupcije. Ne dolžim vseh, je tudi med
njimi poštenjakov, toda premoč do-
bivalo temni, dvomljivi elementi, ki
so se po prevratu nekaj časa skr-
vali, zdaj pa drzno kažejo svoje iz-
dajalsko čelo, to so razni Šusterš-
čevski eksponenti, to je garda av-
strijcev, ki zre poželjivo v Sveto in
čaka in računi, a pri tem ne računi,
da utezne z kakim nerodnim posku-
som uničiti tudi sebe. Zdi se mi, da
mora prihajati v deželo precej Jude-
ževih grošev, ker bi drugače Kre-
kovo Jugoslovansko ne izginjalo
tako rapidno. Danes prevladuje celo
strankarstvo, in vse je večinoma
padlo pod nivoju dnevnih politik.
Vzledov tem trditvam ne manjka,
sicer pa jih g. urednik tudi sam do-
volj pozna, in imate še jasnejšo
sliko o tem. Moj namen ni, da bi danes
razpravljali. Pero mi je potisnilo
v roko dežeto, da so se lotili v svoji
demagogiji tudi šolstva in ga pričeli
siliti v ospredje političnih strasti.

Vero so že dovolj diskreditirali.
Čerkev so že dovolj oblažili z nepre-
stano zlorabo, zdaj pa še šolstvo.
Kot učitelj Vam klidem: Roke proč
od nas in našega dela! Ko svojo
stranko izčistite razdiralcev, ko vr-
žete iz svoje srede podležje, ki nosijo
na čelu znamenje denuncijantstva, ki
so v pričetku volne služili tuču,

ki so gonili naše ljudi na večala in
na morišče, v peče, kjer so trpeli ne-
izrečeni muk, potem šele bomo go-
vorili z Vami, proti ne!

Reforma šolstva je nujna, dvig
šole je prvi pogoj boljši bodočnosti,
toda o tem naj razpravljajo strokov-
njaki, o tem naj povedo svoje mne-
nje zastopniki ljudstva, šole, države
in tudi cerkve, kot faktorja, ki ima
važno vzgojno nalogo — toda po-
litični harlekini z vero v ustih, so-
vrštvom v srcu, z demokratizmom
na jeziku, z najhujšim absolutizmom
v mislih, ti naj molče in naj ne plu-
lejo na narodno svetlinjo — na šolo.

Že meseca begajo ljudstvo z tr-
ditvijo, da hoče novi šolski načrt iz-
riniti vero iz šole — toda smelo tr-
dim, da je malokateri od klerikalnih
gromovnikov na raznih shodih in
shodiščih »Kmečkih zvez« pozna ta
načrt, s katerim pa notabene niti
naprednejši elementi niso zadovolj-
ni. Kriči se in psuje svobodno uč-
telstvo, a v odobro, ki je famozni
načrt v Belgradu sestavljal, ni bilo
učitelja iz Slovenije.

Načrt odseda Zavoze i. n. dr. za
reforma šolstva pa jim razen nekter-
im izjemam, tudi ni znan. Da bi bili
ti načrti popolni, tega nihče ne trdi.
Sestavljeni so in dani so v javnost
oziroma v prvi vrsti učitelstvu, da
se o njih razgovori, izreka svoje
mnenje in predlaga po temeljitih raz-
pravljanih svoje izpreminjavalne
predloge.

Ko bi se tako postopalo, bi nihče
ne imel kaj oporekati, tako postop-
anje bi bilo hvalevredno, ker za
ureditev zadeve, ki bo za vso bo-
dočnost tako odločilne važnosti kot
je ravno šolstvo, je treba resnega
dela in razmišljanja.

Toda to, kar uganjajo »Kmečke
zveze« oziroma njene voditelji, to je
le golo politično demagogijo.

V 45. št. »Domoljuba« od 18. t. m.
je članek, ki poroča o seli okraj
kmet. zveze za Bohinj v Srednji va-
si, dne 5. okt. t. l.

»Kmet. zveza« zahteva pokraj-
sko samoupravo vsega šolstva —
čemu, ni treba razjasnjevati. To ni
želja po demokratizaciji, temveč
zgodnja želja gospodovanja in vladanja
stranke, oziroma njenih eks-
ponentov.

Zahteva versko-nravnne vzgoje iz
krščanskega svetovnega naziranja
utemeljena ni umestna — toda v da-
ni razmerah je maska, za katero se
skrivalo demagogi.

Precej jasno pa se kaže pravo
lice vsemu iz naslednje zahteve, da
sme cerkev doolati poljubno številu
ur veronauka in zahteva po svobodni
ureditvi verskih vaj, in ustanavljanje
verskih družb na vseh šolah.

Je-li to morda želja po krščanski vz-
goji, je-li to kooperacija šole in cer-
kve? Ne — to je čisto navadno pod-
rojenje šole pod oblast cerkve. Šola
bodi ne njena sestra, temveč dekla.

Zahteva, da imajo stariši odlo-
čilen vpliv (odločilno besedo) pri
vseh šolskih korporacijah, v šolskih

svetih je na videz zelo demokratič-
na, a za njo se skriva edino želja po
podjarmljenju šolstva, ker kdo na-
stopa in bo v bližnji prihodnosti na-
stopal kot zastopnik starišev pri nas
— je dovolj znano. Uboga šola, kjer
bi stariši — sfanatizirani po politiku-
loži duhovščini odločali o njeni
usodi.

Ravnatoko umljiva je zahteva,
da bodi poleg vseh učiteljev in kate-
chetov v kraj. šol. svetu še poseben
zastopnik cerkve.

Toda višek dosega zahteva, da
imel krjni šolski svet pravico defi-
nitivno nastavljanja učitelstva.

Po današnjem stanju razmer, bi
proketo malo učitelstva bilo defi-
nitivno nastavljenega, ker se duhov-
ščina ne more vživeti v razmere, da
bi kot enakopraven član človeške
družbe med enakopravnimi živela.
Pozabila, da so minuli časi vsakega
privilegija.

Zaslišavši mnenje vis. in okraj.
šol. sveta in čast. učit. sodišča skle-
pa — kako milostno — o odpustitvi,
premetitvi in upokolitvi učit. osovja.
Izpustite rajše prvi del te zahteve
in potem bo vsaj očitna vaša na-
mera. Vam nevšečno učitelstvo bi
pa kot Ahasver romalo iz kraja v
kraj, iščeč miru, ker bi ga nikjer ne
marali. Lepa bodočnost.

Izmed ostalih zahtev izberem le
najmarkantnejše: Občina skrbí za
poprave, okraj za učila in šolske po-
treščine. Pokrajina nosi stroške zid-
anja in prezidavanja šol, poslopji,
plačuje učitelstvo, ki je pokrajinsko
uslužbenstvo.

Dober učitelj ni nikdar dovolj
plačan, pravijo hinavci in nehoti po-
vedo zlato resnico. Celó VIII. in VII.
razred in čez obetajo, da bi koga
premetili. A hmenitno se glasi na-
slednji stavek:

Za povijanje pa je poleg uradne
kvalifikacije merodajno ljudsko gla-
sovanje starišev šolskega okolišča.
Zelo, zelo demokratično, ko bi ne bilo
v resnici le pesek v oči nevednemu
ljudstvu. Gorje učitelju, ki bi se dr-
znil zameriti gospodom v farovžih,
to bi bilo ljudsko glasovanje pod pri-
stikom prižnice in spovednic. Hvala
lepa za nje.

Zelo izobražen pedagog zre tudi
iz zahteve, da bodi pouk praviloma

Brzljavne vesti.

Jugoslavija.

SPORAZUM MED JUGOSLAVIJO IN RUMUNJO.

LDU, Belgrad, 21. Presbire jav-
lja: Dne 20. t. m. je posesti rumunski
poslanik Rusciano predsednika naše
vlade in mu sporočil po nalogu svo-
je vlade, da je Rumunija sklenila iz-
ročiti Jugoslaviji gradivo za savski
železniški most, ki je bilo naročeno
v Rešici. Prav tako izpusti tudi do-
sedaj zadržane železniške vozove
(okoli 400) in lokomotive (okoli 10).
Vse to se nahaja že na ozemlju naše
kraljevine. Za uzgodno rešitev tega
vprašanja ima največje zasluge rum-
unski poslanik Rusciano.

UVOZ INOZEMSKIH ČASOPISOV DOVOLJEN.

LDU, Belgrad, 21. Minister za
notranje posle je dovolil uvoz čas-
opisov neprilateljskih držav, in sicer
pod pogojem, da ga zopet prepove,
ako bi pisali časopisi naši državi so-
vražno.

Priloge radikalcev in demokratov za občinske volitve.

LDU, Belgrad, 21. »Pravda« jav-
lja: V drugi polovici meseca janua-
ria se bo vršila v Belgradu konfe-
renca radikalne stranke, na kateri
bodo izdelali načrt za volilno borbo.
Tudi demokratska stranka se za vo-
litve pripravlja. Občinske volitve se
bodo vršile koncem meseca januarja
in začetkom meseca februarja. Vo-
litve v parlament ne morejo biti raz-
pisane pred početkom aprila. Že se-
daj se vidi velika skrb pri vseh
strankah, kake kandidate naj postavi-
jo. Opažati je težje, izbrati za
kandidate ljudi, ki ne žive v Bel-
gradu. (Sic!)

Po svetu.

JADRANSKO VPRAŠANJE REŠENO DO NOVEGA LETA. — ITALIJA OMAHUJE A NE POPUSČA.

LDU, Belgrad, 21. »Pravda«
javlja iz Pariza: Jadranski problem
je prišel zopet na dnevni red. Za-
vezniki žele, da ga čimprej rešijo in
je tedaj več nego verjetno, da bo re-
šen do novega leta. Nekateri naši
krogli gledajo na položaj zelo opti-
mistično, in sicer iz razloga, ker je
opažati na italijanski strani omaho-
vanje, dočim nastopajo Francija, An-

le v zimskih mesecih. 5-letna vsak-
danja z 4-letno kmetijsko nadaljeval-
no šolo pa je višek zahtev. Kje so
neki to iztaknili — na zemlji težko.
to jim je le Marx mogel povedati iz
bajnih zvezdnih načel, ko se kolo-
vratili sladko ginjati proti domu pol-
ni Bakha ter zriji proti nebu iščoč za-
man ravnotežja duhovom, ki so jim
plesali po možganih.

Pred časom sem sicer čital še
lepših zahtev kmetijskih zvez, pa se
mi ne zdi vredno na vse to reagirati.
To sem pa namenoma priobčil v in-
formaciji našega delavstva, da spo-
zna, kako se mora učitelstvo boriti
v svobodni domovini za šolo z ele-
mentni, ki imajo dovolj vzrokov, da
se ne prikažejo več v javnosti, ker
jim navidezno skrb za šolo narekuje
le bolazen, ker jih vodi le sovraštvo.
Toda zavedno učitelstvo bo pazilo
na svoje šole, branilo njih svobodo,
pospeševalo njih napredek proti in
preko vseh temnih elementov reak-
cije, v prosep naroda in sebe.

Glose.

»Lavoratore« in Scialoja vmi-
tev. »Lavoratore« poroča o prihodu
ministra za zunanje stvari Scialoja
iz Rima z dne 18. t. m.: Davi je do-
spel semkaj minister Scialoja. Čigar
obraz je razodeval utrujenost in
skrb. Opoldne je imel dolg razgovor
z ministrskim predsednikom Nitti-
lem. Kakor potovanje njegovih pred-
nikov, tako je tudi ta Scialojev po-
vratek prvotno zbujal mnogo iluzij
v srcih onih, ki nikoli niso mogli ali
niso hoteli razumeti položaja in so
vedno upali, da se to kočljivo vpra-
šanje vendar enkrat reši. Minister
Scialoja se je povrnil, ko so že vsi
razumeli, da se zadeva nahaja še
vedno na isti točki in da se je vpra-
šanje le še poostriilo. (Nadaljnja izva-
ljanja je črtala cenzura).

Madžarska socialna demokra-
tična delavska stranka v Pečuhu
sklicuje svoj strankin zbor na 25. in
26. decembra t. l. v pečuški »Delav-
ski dom«. Pozdravljamo novega bo-
ritelja za delavske interese, zastopa-
ločnega proletariata madžarske na-
rodnosti. Le pogumno v boji za naš
presveti cilj!

glja in Amerika jako odločno. Z ita-
lijanske strani se čujejo glasovi o
trajni nepustljivosti, vendar se še ne
da ugotoviti, v koliko se je izpreme-
nila italijanska politika glede jadrans-
kega vprašanja. Cilj italijanske vla-
de je še vedno, ugrabiti ali vsaj za-
preti Reko, in smatra sedanji čas za
to najprimernejši. Dasi se kažejo na-
cionalistični elementi močne in
uporne, vendar se Italija nagiba k
»popustljivosti« in predlaga v Istri
mejo, ki bi šla od Labina na Triglav
in bi se na ta način približala Wils-
novi črti ter dala Reki naše zaledje.
Kvarnerke otoke »prepušča« Jugos-
laviji, za Reko pa bi našla posebno
rešitev. Mesto bi ostalo Italiji, luka
pa bi prišla pod zvezo narodov, ali
bi se v skrajnem primeru dovolil Ju-
goslovanom v njej prost promet. Za
Zader zahteva avtonomijo, a od oto-
kov si lasti Vis in Lastovo. To je v
glavnem poslednji italijanski pred-
log, o katerem se dosti govori, a o
katerem se ne ve, ali je uraden ali
ne. Vsed optimizma naših krogov
je dolžnost povedati, da do povoljne
rešitve jadranskega vprašanja ne
pride brez težkoč.

Reševanje jadranskega vprašanja.

LDU, Belgrad, 21. Presbire jav-
lja: »Giornale d'Italia«, ki zatrjuje,
da ima to vest iz popolnoma zane-
sljivega vira, piše: Definitivna reš-
itev reškega vprašanja se bo dosegla
v Parizu. Posvetovanjem bodo pri-
sostvovali vsi ministri predsedniki
in ministri za zunanje posle vseh za-
vezniških držav. Konferenca se se-
stane v kratkem.

POSLEDICE POMANIKANJA PREMOGA V AVSTRIJI.

LDU, Dunaj, 20. Listi poročajo,
da so se divji izgredi na kolodvoru,
ki so se odigrali včeraj zjutraj
ponavljali popoldne in zvečer še
huj. Kolodvor oblega tisočglava
množica, ki bi rada še pred splošno
prometno zaporo prišla domov. Na
nekaterih kolodvorih je bila ta naval
tako močna, da so morali pozvati
ljudsko brambo, mestno varstvo
stražo in redarje. Navzle temu so si
nekateri ljudje z revolverjem pribo-
rili vstop na kolodvor in redki vla-
ki, ki še vozijo, so se odpeljali ne-
verjetno prenapolnjeni. Na današnji
sej narodne skupščine se bo opozar-
jalo na to razmero in zahtevalo od
državnega urada za promet, vzpo-

stavitev prometa vsaj za 22., 23. in
24. december, ker je na Dunaju še na
tisoče ljudi, ki bi se pred prazniki
radi vrnili domov. Vendar pa je ma-
lo upanja, da se bo ta interpelacija
vpoštevala, ker primanjkuje premo-
ga. Za včeraj zvečer je se nabrala
na kolodvorih množica, ki se hoče
jutri odpeljati. Ker se bodo danes
odpeli poslednji vlaki z Dunaja, se
je bati najhujših izgredov.

Za prehrano Dunaja.

LDU, Dunaj, 22. (DunkU.) »Son-
und Montagszeitung« javlja, obve-
ščen o skrajno kritičnem položaju v
oskrbovanju Dunaja z živilji, ki ga je
povzročila zakasnitev odposilnitve v
Trstu se nahajajočih 30.000 ton žita,
da je italijanska mislija na Dunaju po-
slala v Trst brzoljavno navodilo, naj
se nemudoma prične z nalaganjem in
odposilnitvijo žita, ki je določeno za
Dunaj. Tudi francoska mislija na Du-
naju se je v vrhovnem svetu zavzela
za takojšnjo pomoč Dunaju.

Francija hoče jugoslovansko žito.

LDU, Belgrad, 21. V Parizu se je
doselel sporazum, po katerem se
bo med to zimo »vozilo« v Francijo
4000 vagonov — življenjskih potreb-
ščin. Francoska vlada — izrazila že-
ljo, naj ji Jugoslavija odstopi prese-
žek žetve, in sicer po sedanjih tržni-
cenah.

DELAŠTVA NE BODO OPLAŠILI.

LDU, Amsterdam, 21. (DunkU.)
»Telegraaf« javlja, da je ameriški
senat s 45 glasovi proti 25 sprejel
zakonsko predlogo, ki železničarjem
prepoveduje stavkanje.

Amerika podpiše mirovno pogodbo.

LDU, Pariz, 21. (DunkU.) — Brez-
žično. »Echo de Paris« poroča iz
Washingtona, da je ameriški senat
sedaj pripravljen, podpisati mirovno
pogodbo. Zednjeni države na brž-
kone ne bodo pristopile k zvezi naro-
dov; to vprašanje se uredi šele po-
zneje.

Holandska ne izroči Vitioga.

LDU, Bruselj, 21. (DunkU.) Ka-
kor poroča »Soir«, je holandska vla-
da zastopnikom alirancev oficijelno
naznanila, da bivšega nemškega ce-
sarja ne bo izročila, in sicer z ozirom
na azilno pravo in iz drugih vzro-
kov.

GIBANJE IRCEV.

LDU, London, 19. (DunkU.) V
Dublinu je bil včeraj izvršen na
podkralja Irske lorda Francha aten-
tat. Oddano je bilo več strelcev, ki pa
niso zadeli podkralja.

Obrtna šola v Ljubljani in tehnika.

Po večletnem boju in ob velikih
stroških se je ustanovila pred vojno
obrotna šola v Ljubljani. Na vsem ju-
gu nimamo podobnega zavoda, ki je
bil že za prejšnje naše razmere nu-
jno potreben in tembolj potreben pa
je sedaj, ko pripada Ljubljana novi
večji državi, ki še nima takega šol-
stva. Stara Avstro-Ogrska je zane-
marjala obrtno šolstvo pri nenem-
ciji. Zaraditga smo smatrali, da je
Slovenija s to novo šolo jako mno-
go pridobila in da so z njo podani
predpogoji, da se pri nas obrt dvigne
na ono stopinjo kakor po drugih dr-
žavah.

Več časa pa že krožijo po našem
časopisu vesti, da se obrtna šola od-
pravi iz sedanjega poslopja, ter se
namesti kje drugje ali pa omeji, ter
da pride v poslopje obrtne šole nova
tehnika. Ni težko uganiti, ali je to
pametno ali ne, eno pa je gotovo, to
namreč, da je za naše razmere obrt-
na šola trenutno potrebnejša kakor
tehnika. Obrtna šola je opremljena
za svoje najnujnejše potrebe, urejena
razmeroma moderno, dočim bi se
tehnika šele osnovala in absorbirala
deloma njene pomočke, tako da bi
nazadnje ne imeli ne urejeno obrtno
šolo, še manj pa moderno tehniko
razen poslopja. Vrhutega imamo teh-
niko v Zagrebu in mnogo jih je tudi
v inozemstvu.

Za tehniško visoko šolo nikakor
ne zadostuje samo poslopje; zanjo
treba obširen inventar in učnih po-
močkov, ki se v sedanjem času ne
nabavijo v nekaj tednih. Zato bi bila
povsem napačno, če bi se hotelo ob-
stoječo šolo splošnega pomena so-
liti v neprimerne prostore ali jim je-
mali učne pomočke. Obrtno šolo
obiskujejo večinoma dijaki, ki se po-
svetijo domačemu gospodarskemu
napredku vobče in so navadno iz ne-
imovitejših rodbin. S tem se tudi z
ozirom na socialen položaj ojaša di-
jakom študij, dočim bo tehnika vzga-
jala v prvi vrsti državne uradnike in
ljudi, ki bodo več ali manj skrbeli le

za svojo eksistenco. Tu ne mislimo na sebično dijakov, pač pa na razmere take, da tehnika, ki bo mlada, nepopolna, ne bo mogla vzgajati drugih akademikov.

Po našem mnenju je torej nujno potrebno, da ostane obrtna šola to, kar je bila. Za tehniko pa naj se zgradi primerno poslopje, ki bo neodvisno od obrtne šole vršila svojo nalogo. Če se zgodi to, kar gospoda nameravajo, potem smelo trdimo, da je to velika napaka, ki se je zgodila v nepoznanju razmer in nalog našega časa. To je edina pot; druge ni, če nečemo škodovati razvoju naše obrti in industrije. To, kar imamo, dajmo še proč! Ne!

Ljubljanski stavbni delavci so imeli v nedeljo, dne 14. t. m. javen shod, kjer so sklenili glede tega načrta naslednjo resolucijo, ki si ji tudi mi pridružujemo:

Javni shod stavbniških delavcev na slovenskem ozemlju v Ljubljani, zbran 14. t. m. v »Mestnem domu« v Ljubljani, protestira najodločneje proti oddaji prostorov naše obrtne šole tehnični fakulteti; to pa iz sledečih razlogov:

Imenovani zavod je namenjen v svojo izobrazbo in povzdige naših na tako nizki stopnji stoječih stavbenih in sorodnih obrti. Državna obrtna šola se je zgradila, ker je bila vsestransko dokazana potreba tega za nas tako važnega izobraževalnega instituta. Delavstvo stavbene stroke zato najodločneje protestira, da bi se nam še to malo kar imamo, skrbilo ali odvzelo. Ako se pomisli, da je že stara nazadnjaška avstrijska vlada videla končno potrebo za nas Slovence ustanoviti to važno izobraževalno institucijo, mislimo, da tudi sedanja centralna, kakor tudi deželna vlada ne bo posegla po edini v državi se nahajajočim zavodu te vrste, ter njegove prostore oddajala v druge namene. Če vlada ustvarja nove učne institute, bo naša zanje tudi prostora, potrebna je le samo dobra volja. Obrtno šolo pa hočemo obdržati vsaj v starem obsegu in zahtevamo, da se ji ne vzame možnost za delovanje in razvitek, s tem, da se li odjemlje prostori v namen tehniške fakultete.

Resolucija se je poslala vladi.

Novice.

Ponarejeni kolki. Na Dunaju se je prišlo na sled nekemu Neufeldu, ki je ponarejal kolke za kolkovanje tisočrskih bankovcev. Domneva se, da so se falzifikati izdelali v Zagrebu. Čeravno ni verjetno, da bi bilo v prometu že kak denarja s takimi ponarejenimi kolki in je Neufeld že aretiran, se vendar občinstvo že sedaj opozarja na te falzifikate s prošnjo, naj bo previdno pri sprejemanju tisočakov, došlih iz inozemstva in iz Hrvaške. Falzifikati so risani še precej dobro, prepoznajo se pa od pravih kolkov na prvi hip po dosti bledejših, nekam zabrisanih in izpranih barvah. Hrvatski napis »Kraljevstvo Srba-Hrvata-Slovenaca«, ki ga nosijo ti falzifikati, ni tako jasen kakor na pristnih kolkih. Isto velja glede okrasov okoli modrega obroba in glede travok, ki obroblijo sliko. Okraski se tudi v risbi niso posrečili in so dosti manj razločni in ne tako živo modrorumeno pisani.

— **Poverjenstvo za agrarno reformo** je ustanovljeno v Črni Gori.

— **Brezlična postala v Vračaru** je prenehala delovati. Prestavljena bo v Zemun in prideljena oddelku za mornarico.

— **Zaslane cestne stavbe na Češkem** se z naglico nadaljujejo. Doslej je bilo sezidanih na 114 cestah 321 km pota. Zaposlenih je bilo pri tem delu 6421 delavcev. Stroški so znašali mesto 11.475.000 le, 7.997.000 kron.

— **Lippay umrl.** Na Dunaju je umrl znani slikar Lippay.

— **22 komunistov** je bilo pred kapovarskim petčlanskim senatom obsojenih na ječo do 4 let.

— **Akademski senat strassburške vseučilišča** je imenoval predsednika čehoslovaške republike, dr. Masaryka, za častnega doktorja.

— **Na koelnskem vseučilišču** se odprla meseca januarja 1920. filozofska fakulteta.

— **Izvoz angleškega premoga** prepovalan. Kontrola za izvoz premoga je prepovedala izvažanje angleškega premoga. Tudi iz Zedinjenih držav se premož ne sme izvažati.

Dnevne vesti.

Mrtvi govore.

Iz črnega groba, v katerem spi večno spanje pokolna rodoljubna

staroliberalna stranka, se je žal večraj prestrašen glas. Socialni demokrati upajo »s pomočjo ljubljanskih Ljeningov in Trockijev (brrrr!)...« priporiti si večino v našem mestnem zastopstvu. Grozen trenutek. Obstrmeli so ob tem obupnem klicu zlasti liberalni trgovci in hišni posestniki. Potipali so nehoti svoj rodoljubni trebuh — pardon! — svoje želene blaginje in se, dasi silno prestrašeni, hvaležno spomnili pokojnih staroliberalnih gospodov na občini. Krasni časi! Ropalo se je in ropalo, prej v imenu Avstrije, potem v imenu Jugoslavije, in ljudstvo je molčalo in se celo navduševalo, ko je g. župan v pisani žolto — rumeni besedi pošiljal fante v boj ter jim zatrjeval, da bo za njihove družine skrbela občina. To so bili »špasi!« Ljubljanska občina je v resnici tudi skrbela, toda ne ravno za družine tistih fantov. In gosp. župan? Sijalen človek! Za vojna posojila se je sicer nekoliko preveč zavzemal, toda kaj zato. Saj je bil tako svobodomiseln, da nam je dovolil, da si po naši najboljši rodoljubni trgovski prevdarnosti popravimo svojega... svojstva kosti. Pa njegovi dolgovozni članki proti raznim naredbam, zlasti stanovanjskim, in to ravno v času najhujše zime, in ko je bilo na stotine družin brez strehe? Umotvori liberalne človekoljubnosti, mojsterski vzori povojne slovenske komunalne politike. Neki njegov prednik je postal slaven, ker je zgradil blizu frančiškanskega mostu, prav vis-à-vis Prešernovega spomenika (bil je človek okusa), javni mojstersko ograjen lokal za domačine in tuje moškega spola, ki je vedno v najčednejšem stanju in ki je obenem biser slovenske stavbene umetnosti. Zadnji staroliberalni ljubljanski župan se je pa znal ovekovečiti še z manjšim trudom. Povedal je na občinski seji kratko in lednato svoje mnenje o ljubljanskem blatu in koncu je bilo, če že ne blata, vsaj temu vprašanju, in pa vsemu njegovemu in njegove večine praktičnemu delu na polju pospeševanja občinskih stavbenih, opleševalnih, higijeniziranih in drugih potreb. Bog mu daj mir božji, nam pa pokoj pred razbojniki iz »grehnične lame s svojo gnoljico in s svojimi dišavami« (smrad staroliberalnega kadavra slišijo menda do tle), kalim zadostuje samo par mesecev, da izprazni vse hiše in nobereje, kar ima kak vrednost. Tega bog ne daj. Rale se pa zvežemo s klerikalci, in če treba, vržemo zato tudi sedanjega predsednika deželne vlade, damo makar vlado in občino sploh samo klerikalcem, ti si bodo sicer pomagali pri kupčijah s perilom, toda vsaj hiše nam ne bodo izpraznili. In vpoštevali nas bodo kot stranko vsaj toliko, kolikor se vpošteva hlapca na deželi. Da, tako storimo, da bo mlr vsaj med tistimi, ki so v črnem grobu.

Eleganca in stvarnost pa taka!...

Oni fini in nežni slovenski listič, ki ga ljudstvo obzirno titulira »Ljubljanski revolver« in ki se vedno skrbno čuva robatnih izrazov, je ohranil doslej svojo eleganco, posebno kar se tiče pisanja o slovenskih socialistih. Posebno okusno je ta list zadnje dni definiral mednarodni socializem po onih svetli zvezdi vodnici, ki žari nad slovenskimi meščanskimi strankami, t. j. po znanemu nad vse bistroumnemu spasiču in mučeniku slov. naroda g. Deržicu. Ta nadstrankarski, objektivni, resnično-ljudni in rahločutni listič, zna tudi drugače izvanredno galantno in — kar je glavno — silno stvarno in resno — obravnavati vsako javno vprašanje. Mi se ne čudimo. Saj je to listič, v katerem ni najti prav nič peskovega, to se pravi prav nič nepoštenega in nenežnega. Mi vzamemo nadvse okusno pisanje tega lista na znanje ter izjavljamo pokorno, da bomo nežno in resnično-ljubno pisanje peskovega glasila skrbno upoštevali, posebno kar se tiče dejstva, da se še sedaj ni potrudilo preklcati one svoje skrajno fine »članke« o »Windischer Hund-u«, o katerem smo mi plebejsko konstatirali, da je šlo v resnici za navadno podlost jugoslovanskih zvezarjev. Naš pokorni poklon. — Take plemenite čednosti ljubljanskega absolutno nadstrankarskega lističa bomo še nadalje iz srca spoštovali. In prav nobenega dvoma, da se bo moralo slovensko ljudstvo zahvaliti v prvi vrsti temu lističu, če se bo naučilo lepih besedi, mehkočutne elegancije in skrupulozne »nadstrankarske« resničnosti. Poklon, plemeniti in nepristranski borci novodobne poštene in čedne slovenske meščanske žurnalistike!

Učiteljstvu iz zasedenega ozemlja.

Olasom poročil s Primorske je pomanjkanje učiteljskih moči na Goriškem in v Istri silno veliko. Okupacijska oblast v Trstu je zastopnikom političnega društva »Edinost« izjavila, da mnogo šol ne more odpreti ravno radi pomanjkanja učiteljskih moči in da se bodo prošnje tistih učiteljev, ki bi se hoteli vrniti v zasedeno ozemlje, uvaževale. Na to obljubo se opozarja učiteljstvo, ki se je preselilo iz zasedenega ozemlja, s pozivom, da se čim številneje prikladi za službovanje na Primorskem. Preskrbelo se bo za to, da tisti, ki se vrnejo, ne bodo imeli sitnosti. — Pravilno opremljene prošnje naj se naslovijo na civilnega guvernerja v Trstu ter pošljejo čim prej višjemu šolskemu svetu v Ljubljani. — Predsednik: prof. Fr. Vadnjal s. r.

Ustavitev osebnega prometa. Obratno ravnanje južne železnice premoga ustavljen ves osebni promet, pričnši od 24. do vstetega 28. decembra t. l. Vozijo samo ekspresni vlaki Lokatec-Sisak in oba tržaška vlaka št. 84 in št. 87. Razen tega vozita še v sredo dne 24. t. m. in v soboto, dne 27. t. m. med Zidanim mostom in Ljubljano vlak št. 37 a in 32 a ter ista dva dneva na progi Ljubljana - Borovnica vlaka št. 60 in št. 63.

Dravska divizijska oblast poroča: Svoji onih vojakov iz cone »A« na Koroškem, ki se nahajajo v avstrijskem ujetništvu v Špitalu ob Dravi, ali v kakem drugem taborišču, naj navedejo njihova imena po dopisnici oddelku Dravske divizije in naj po možnosti označijo kraj, kjer se ujetniki nahajajo.

Otvoritev pisemskega prometa z Madžarsko ter delna izprememba pristojbin za tiskovine v prometu z republiko Avstrijo ter Čehoslovasko. Pošto in brzojavno ravnanje v Ljubljani naznanja: Dne 15. decembra se odprli pisemski promet z Madžarsko. V tem prometu se plačujejo pristojbine za tuzemstvo. Pristojbina za tiskovine znaša za vsakih 100 gramov ozir. del te teže 3 pare — 10 vinarjev. V sled tega odpade stopnjevanje od 60 do 50 gramov in zaokroženje parskih desetink v cele pare. Vsa pisemska pošta za Madžarsko in iz Madžarske je podvržena cenzuri za inozemstvo. Od 1. januarja 1929 se tudi v prometu z republiko Avstrijo in Čehoslovasko plačujejo za tiskovine iste pristojbine kakor zgoraj navedene v prometu z Madžarsko.

Skupni dilaški transport v Brno odda, za slučaj zadostne prijave, dne 5. januarja prih. leta. Natančna ura odhoda se javi v časopisih. Potne listine in izvoznice si mora preskrbeti vsak sam. Prijave je vpošlati najkasneje do 31. decembra na tehniko Rude Lavrič, Ljubljana, Mestni trg 17, II. nadstropje.

Sprejemne uradne ure pri predsedništvu višjega deželnega sodišča so vsak delavnik od 10. do 12. ure dopoldne. Od 11. do 12. ure sprejemna tudi predsednik višjega deželnega sodišča razum ob sredah.

Poiščedba. Dotičnik, ki je dne 26. novembra t. l. oddal v Ljubljani dvojce, dne 19. januarja 1919 od Jakoba Gerčarja, vojnega ujetnika v Čoljabinu v Sibiriji pisanih pisem, se naproša, da naznani svoj naslov gđ. Angeli Gerčarjevi, učiteljici v Komendi pri Kamniku. Če se v izročitev informacij zglaš sam osebno v Komendi, se mu povrnejo vsi potni in prehranjevalni stroški, 970 Najdeno. V petek, dne 18. t. m. sta bila na Vodnikovem trgu najdena dva 20 krona bankovca. Izgubitelj se naj zglaš dopoldne pri gospe Celestini Glavnik, Strelška ulica 10, I. nadstropje.

Prireditve.

Društvo slovenskih profesorjev v Ljubljani ima v pondeljek, dne 29. t. m. od 9. ure naprej v risalnici I. državne gimnazije svoj redni občni zbor z obširnimi dnevnimi redom, h kateremu se člani vliudno vabijo.

Odsek za izobrazbo in zabavo »Društva zasebnega uradništva« odprli početek januarja plesne prireditve v »Narodnem domu«. Priglasitve za g. tovariše se sprejemajo do 1. januarja, za gđne, tovarišice pa od 3. do 5. januarja v društveni pisarni, Gosposvetska cesta št. 12, II. nadstropje, kjer se debe tudi pojasniti. — Odbor.

Čevlarska zadruga za Ljubljano in okolico vabl. gg. Člane na svoj izvanredni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 28. decembra 1919 točno ob 10. uri dopoldne v restavraciji »Narodnega doma«. Zadeva zbora:

Ustanovitve »Produktivne zadruge za Slovenijo«. Prosi si obilne udeležbe. — Odbor.

Iz stranke.

Ljubljanskim sodrugom! Radi božičnih praznikov odpade ta teden četrtkov diskusijski večer, sobotni pa ostane.

Diskusijski večer na Glincah se bodo nadalje ali. Opozorjamo na sodruge iz tega okraja, da se ta teden iz raznih utemeljenih razlogov ne more vršiti. Puhodnji diskusijski večer bo v soboto, dne 3. januarja. Predmet: Komunalna politika. Poroča sodrug Goluh. Pridite vsi!

Socialistično mislečemu učiteljstvu. Opozorjamo Vas na sestanek socialističnega učiteljstva, ki se bo vršil v nedeljo, dne 28. t. m. ob 10. uri v dvorani Mahrove šole na Krekovem trgu št. 10. — Udeležite se čim najštevilneje!

Pevski odsek »Svobode« naznaja svojim članom, da v torek, dne 23. kakor tudi v petek, dne 26. t. m., pevska vaja odpade, pač pa se ista vrši v soboto, dne 27. t. m. v nedeljo, dne 28. t. m. ob 2. uri popoldne je glavna pevska skušnja, h kateri se člani polnoštevilno vabijo. Po skušnji odhod v »Švicarijo«, kjer se vrši »Božičnica« telovad. odseka. Apelliramo na naše sodruge, da pridno agitirajo med svojimi stanovskimi tovariši, ker vemo, da se med njimi nahaja še veliko število dobrih pevskih moči, katere bi izpopolnile naš pevski zbor in ga povzdignile na to stopnjo, kakor mu gre. Priglasitve se sprejemajo v tahištvu »Svobode«, Selenburgova ulica.

Sodrug in tovariši!

Draginja vedno bolj narašča, plače se nam pa v tej meri ne zvišuje. Da pridemo čim preje do ureditve tega, vam nasvetujem sledeče:

1. Vse strokovne organizacije naj se strnejo ter zahtevajo od vlade, da se takoj naredbenim potem izda zakon, ki določa minimalne plače za vse delavce in delavke. 2. Važno bi bilo tudi, da se vpostavimo od vseh strok komisijske, katere bi preračunavale vse sirovine, stroške za proizvodnjo in končno določile prodajne cene gotovemu blagu. Te komisijske naj bi se sestavile: 1. iz zastopnikov delavcev posameznih strok, 2. iz vseh prizadetih podjetnikov ter 3. odposlancev vlade.

Z novim letom se prične z oddajo živil po znižani ceni, kakor se nam obeta.

Cela akcija je deljena v šest oddelkov: sedaj pa nastane vprašanje kontrole. Kdo naj nadzoruje vseh teh šest oddelkov? Za člane železničarske organizacije in »Samopomoči« ni treba nobenih vprašalnih pol. Kako se bo pregledovalo, če niso posamezni izmed teh članov, bodisi po njihovi stopnji oziroma dohodkih, neopravičeni za dobavo teh živil. Isto velja tudi za vse naslednje kategorije. Tu bo potreba zelo natančnega nadzorstva, da se take nerednosti ne bodo dogajale. Dovolj izkušnji smo imeli o tem v ubožnih akcijah med vojno. Zato bo potreba voditi nad to akcijo strogo nadzorstvo!

Pozivljamo vse sodruge, da celo to povzgete strogo nadzorujejo, da zahtevajo medsebojno nadzorstvo. Da se to izpelje, naj se sestavi poseben odbor, kateri naj vse to opravi.

Sodrugl zaupniki, pridite vsi na sestanek, ki se vrši v torek, dne 23. t. m. točno ob pol osmi uri v Mahrovih hiši, Krekov trg 10. X.

Kultura.

Narodno vezenine na Kranjskem. Knjigarna Kleinmayer - Bamberg je izdala prekrasno delo »Narodne vezenine na Kranjskem«, zbrane od Alberta Siča. Pravkar sta izšla tretji in četrti del. Tretji del obsega v 8. do 17. zvezku »Bele vezenine«; četrti pa v 18. — 22. zvezku »Pisane vezenine«. Ilustracije k delu so izborne, le žal, da stane vsaki posamezni del vsled velikih tiskarskih stroškov 29 K, in da radi tega tudi naši priprosti delavci dela ne bodo mogli nabaviti. Priporočamo ga vsem, ki ga morejo kupiti. Delo bi bilo zelo lepo božično darilo.

»Slovenski biseri« veliki narodni potpuri, zložil Anton Jaki. Op. 40. Knjigarna Kleinmayer in Bamberg je izdala gori omenjene klavirske skladbe. So delo priznanega slovenskega skladatelja in kakor doslej vse, bodo tudi te skladbe majhna kakor tudi odrasli z veseljem sprejeli.

Jeli. Zbirka obsega 28 narodnih, med ljudstvom udomačenih pesmi za klavir in gosli. Vsem jih toplo priporočamo. Cena 7 K 20 vin.

Uradništvo! Tretja predstava za uradništvo v Dramskem gledališču se vrši v soboto, dne 27. t. m. Igrala se bo »Protekcija«.

Najnovejša poročila.

(Vesti LDU.)

ITALIJANSKI PREDLOG GLEDJE TRSTA.

Belgrad, 22. »Pravda« poroča iz Pariza: Iz krogov italijanske delegacije doznavamo, da bi se Italija zadovoljila, da se zagotovi Trstu prvenstvo trgovske luke. Italijani nudijo vsem novim državam srednje Evrope možnost za posluževanje trgovske poti preko Trsta. Tudi pričačakulo, da bodo v tem zmislu stori od italijanske vlade koraki v Belgradu.

DR. RENNER PRIDE V BELGRAD.

Belgrad, 22. Presbire poroča: Z Dunaja prihaja vest, da bo avstrijski državni kancelar dr. Renner v kratkem prišel v Belgrad, da nadaljuje započeta pogajanja med avstrijsko vlado in našo državo. Razgovori, ki se bodo vršili v Belgradu, bodo zanimivi zato, ker bodo dovedli do gotovega zblizanja in ne bodo ostali brez vpliva na politično zvezo, dasi bodo gospodarskega značaja.

ITALIJANSKA ZBORNICA

Rim, 21. (DunKU.) Agenzija Stefan poroča: Po pogovoru ministra za zunanje posle Scialoja v zbornici je socialni demokrat Modigliani ostro napadal vlado zaradi njene politike v reškem vprašanju in zahteval svobodno samoodločbo tudi za ozemlje Gornje Adiže. Nadalje je zahteval ustanovitev republike v Italiji. V sled zadnje izjave Modiglianija je prišlo do razburljivih prizorov.

ANGLEŠKO DELAVSTVO ZA HTEVA SOCIJALIZACIJO RUDNIKOV.

Berlin, 22. (DunKU.) »Achtuhrblatt« poroča iz Kodanija: Kakor doznava »Politiken« iz Londona, namerava angleška delavska stranka meseca januarja pričeti velikopotezno akcijo za socializacijo rudnikov. Ako bi se vlada protivila tem zahtevam, tedaj bi delavstvo izsililo njih izpolnitev z generalno stavko. Na to bi vlada odgovorila s tem, da bi razpustila parlament in razpisala nova volitve.

ZAHEVE AMERIŠKIH ŽELEZNIČARJEV.

Washington, 22. (DunKU-Brez.) Ameriška zveza železničarjev je zahtevala iznovo znatno povišanje plač za železničarje. Zahtevano povišanje bi povečalo stroške za eno milijardo dolarjev. Zveza zahteva tudi, da stopi to povišanje v veljavo, še preden se železnice izroče zopet v upravo družbam.

Centralna menjalnica v Koldvorski ulici je zopet odprta in bodo kakor doslej in nadalje nakulantele postregla strankam. Vzroki dnevnih zarovitvi ni znan — Centralna menjalnica v Ljubljani, Koldvorska ulica. 974

Iz Slovenije.

Iz Maribora.

Vse gre počasi. Vojaška infedanca za Slovenijo v Ljubljani je za pred 7 tedni nakazala za vposlene delavce v vojaškem oskrbovališču v Mariboru v izplačilo za čezurno delo za več mesecev nazaj prejemke. Ali gospodje v Mariboru zavlačujejo izplačilo. Prosimo merodajne faktorje, da se tu napravi red.

Trgovce Novak v Gosposki ulici v Mariboru je zahteval za slab kopirni svinčnik 3 K. Na očitjanje, da je to oderniška cena, je zmignil in rekel, da me ne sili, ga kupiti. Ko sem šel drugam, sem dobil mnogo boljši svinčnik za 2 K. Toda merodajne oblasti in preiskovalne komisije menda tega ne opazijo. Te oderniške cene se mora zatreti!

Spodnji Dravograd.

V neposredni bližini imamo ta dve orožniški postaji. V Meži in tri minute oddaljenem Dravogradu. Orožniki v Meži so zato popolnoma odveč. Železničarji opravljajo svoje težko in mučno službo, morajo stanovati po železniških vagonih in liknjam podobnih stanovanjih, orož-

niki stanujejo zelo komodo. Kot davkoplačevalci imamo pravico zahtevati od deželne vlade, da orožništvo iz Meže takoj prestavi kam drugam, kjer je bolj potrebno.

Iz Pilberka.

Grad z veleposestvom na Suhi pri Pilberku na Koroškem se le stavi po zavzetju jugoslovanskih čet pod sekvester. Za sekvestra je bil imenovan en učitelj. Imenovali so ga tamkajšnji pristaši S. L. S. Ta umni gospodar je pričel kar po vrsti sekati najboljše drevesa v gozdu. Kar se ne more odpeljati s konji, se spravi po vodi s plavi. Tako gospodarstvo ni zdravo.

Aprovizacija.

Prodaja moka. Na sladkorne izkaznice št. 33 in 36 prodaja moko Bogataj (Hil. okraj).

Cene govečemu mesu. V sled narčbe z dne 13. novembra 1919, št. 756. Uradnega lista št. 170 določa odsek za določanje prodajnih cen v Ljubljani sledeče prodajne cene govečemu mesu, in sicer: za goveje meso I. vrste 15 K 70 vin. za kilogram; za goveje meso II. vrste 13 K 70 vin. za kilogram. Prestopki teh cen se kaznujejo z zaporo od ene do dveh mesev, ki se ne more spremeniti v denarno globo. Razven tega se izroči zapadlost blaga za občinske sirmake. Ta razglas stoji takoj v veljavo.

SIRANKIN TISKOVNI SKLAD.

Tretji izkaz.

Nab. p. št. 108 tajn. okr. strok. komisije v Celju 386 K 70 vin.; n. p. št. 114 — 134; n. p. št. 100 — 76 K; n. p. št. 92 — 8 K; n. p. št. 89 podr. slov. rud. Grize pri Celju 48 K; n. p. št. 53. unija slov. rud. Krmelj po sodruhu Gruden 73 K 80 vin.; n. p. št. 52. po sodr. Pečniku 131 K; n. p. št. 34. kons. dr. za Ljub. in okol. po sodruhu Kopac 107 K 20 vin.; n. p. št. 11. kons. dr. za Ljub. in okol. po sodr. Grossek. Sp. Šiška 124 K; n. p. št. 17. kons. dr. za Ljub. in okol. po sodruhu Rakovec. Sp. Šiška 278 K 50 vin.; n. p. št. 15. kons. dr. za Ljub. in okol. po sodr. Urbanc. Sp. Šiška 229 K 50 vin.; n. p. št. 13. kons. dr. za Ljub. in okol. po sodr. Križič. Šiška 121 K 85 vin.; n. p. št. 262. csr. dr. kovinarjev in sor. strok v Ljubljani 357 K; n. p. št. 313. delavica in prog. sl. Ptui 148 K; n. p. št. 36. kons. dr. za Ljub. in okolico. pred. Vič-Glince 113 K; n. p. št. 22. kons. dr. za Ljub. in okol. 251 K; n. p. št. 9. izobraž. društvo »Svoboda« 335 K; skupaj 2922 K 55 vin.; prvi in drugi izkaz 3687 K 86 vin. Skupna vsota 6610 K 41 vin.

Izdajatelj Ivan Milnar.

Odzovorni urednik: Rudolf Golouh.

Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

Silvalne stroje, rabljene, dobro ohranjene in stojala kupuje po najvišji ceni (franko Ljubljana) Josip Petelin, Ljubljana.

Silke za legitimacije izvršuje najhitreje fotograf. tisk. družba »Hilber« Ljubljana, Valvazorjev trg št. 7, nasproti Križanske cerkve. 849

Mobilovano sobo. Iščo gospod stalno namešten, v Ljubljani, če mogoče v trnovskem ali ljubljanskem okraju. Ponudbo pod »Soba« upr. »Napreja«.

Valentin Maček tovarna Domžale, prejema vsako soboto na Sv. Jakobu trgu v Ljubljani stare ženske in moške klobuke v popravilo. Druge dni v tednu pa jih pobira zamo g. Sahadolnik, slaščičarna, Gradišče št. 3. 787

Ugarski vajenec se sprejme pri F. Čuden Sin. nasproti glavne pošte v Ljubljani. 646

Rabimo deset do dvanajst agilnih kolporterjev za prodajo »Napreja«. Prednost imajo invalidi, pa tudi dečki nad 14 let. Služba za par ur dnevno je lahka, zaslu ek izda en. Tudi zgovorne ženske so pripravne za ta posel. Oglašiti se je pri upravitelju »Napreja«, Ljubljana, Franciskanska ulica 6/L.

Priporoča se trgovina z železnino in poljedelskimi stroji

ZALTA & ŽILIC
Ljubljana, Marije Terezije cesta 10.
(Gospodarska cesta.) 253

Preklic.

Ni res, kar sem govoril o gosp. Galetu, da bi bil on goljuf.

M. Baloh.

Mestna občina celjska
proda 970

10 HP. bencinmo'or

Več čevljarskih pomočnikov

se sprejme samo za fino delo od 1. januarja 1920 dalje. Ponudbe na Maribor, Grajska ulica 20. 972

BALKAN trgovska, špedicijska in komisijska del. družba
Podružnica v Ljubljani. Akcijska glavica K 1.500.000.
Spedicijska vsakega blaga. — Vskladščanje. — Zavarovanja. — Re-ekspedicijska. — Prevažanje pohištva.
Lastnica L. ljubljanskega skladišča
KRISPER & TOMAŽIČ
Direktna zveza s progo južne železnice.
Telefon št. 800. 654

Inženir dr. Miroslav Kačal

oblastveno poverjeni stavbeni inženir.
Specijelno stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe
v Ljubljani, Hilberjeva ulica št. 7.
Izvršuje strokovno:

Kaprave za izbrabo vodnih sil, vodne žage, elektrarne, betonske in železobetonske jezove, mostove, železobetonska tovarniška poslopja, skladišča, betonske rezervoare, železobetonsko oporno zidovje in vse druge betonske in železobetonske konstrukcije.

Prevzema v strokovno izvršitev vse načrte stavbeno inženirske stroke.
Tehniška mnenja. — Zastopstvo strank v tehniških zadevah. 184

M. Tičar

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 26 in
Selenburgova ulica št. 1.

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANCISKANSKA ULICA ŠTEV. 6

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO.

TISKOVINE ZA ŠOLE, ŽUPANSTVA IN URADE. NAJMODERNEJŠE PLAKATE IN VASILA
.. ZA SHODE IN VESELICE ..

LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA
TISKANJE CASOPISOV, KNJIG,
.. BROŠUR ITD. ..

STEREOTIPIJA. LITOGRAFIJA.

LJUDSKA TISKARNA, prej J. MOSTOBUČ
v Mariboru

sprejme več spretnih in vestnih
stavcev
in dva strojnika

enega izmed teh, ki zna tiskati na ameriškem stroju »Miehle«.
Plača boljše, kakor drugod. Ponudbe na vodstvo nekdanje Mostobučove tiskarne v Mariboru. 942

GARJE

srbečico, hraste, lišaje uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 6 K. Po pošti 7 K, poštne prosto. Prodaja in razpošilja lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotovža. 531

„Hif-krema“

„Altese“ Jakobi

in druge vrste cigaretnega papirja in stročnice ter milo, vasilino, ličilo, pisemski papir itd. nudi po najnižjih cenah 888

ERKER & ČERTALIČ

Ljubljana, Resljeva cesta št. 20.

Karbid

kakor tudi krasne 889

karbidne svetilke
razpošilja vsako množino po tovarniški ceni

tovarniška zaloga
Janko Andrašič
v Mariboru.

Priporočam veliko izbiro primernih daril za Božič in Novo leto.

Glavna zaloga razglednic.

! Pripravna božična in novoletna darila!

Velika izbira vsakovrstnih doma izdelanih oblek po najnovejših krojih za gospode in dečke, športnih čepic, srajc, samoveznice, nogavice itd. po najnižjih (konkurenčnih) cenah!

Prva kranjska razpošiljalna

Ljubljana **Schwab & Bizjak** Ljubljana

Dvorni trg št. 3
969

pod Narodno kavarno

Dvorni trg št. 3

Štedite s podplati!

Usnati nabitki z žebričkati, za moške in ženske čevlje, garnitura po K 2—, za otroške po K 1 50, se zopet dobivajo v ljubljanski zalogi tovarne »PEKO« - čevljev

PETER KOZINA & Co., Ljubljana, Breg 20.

Preprodajalci popust!

Preprodajalci popust!

Poštni čekovni račun št. 11.323. Telefon št. 54.

Jugoslovanski kreditni zavezo

P. Z. Z. O. Z.

Marijin trg 8, v Ljubljani Wolfova ul. 1,
sprejme hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje čistih brez odbitka po

4 %

Izvenljublj. vlagatelji dobe poštne položišnice. Inkaso faktur in trgovske informacije.

Izda čeka, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inoz. mesta. Daje posoila na vknjižbo, poroštvo, vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji.

Neposredno pod držav. nadzorstvom.

534 16-6

Brzojavni naslov: JUGOSLOVANSKI KREDIT LJUBLJANA.

MODNI SALON
STROJNY - MASINE
LJUBLJANA
Izdelava 2
Priporoča svojo veliko izbiro kranjskih modelov bar. zamašnih velour, plišastih in filcstih klobukov kor tudi iz kožnatih tkanin. Popravila tačno in cenovno. **Zalozniki gotovi.**

Zajčje kože

od divjih in domačih kupuje po najvišjih cenah
Ivan Smigovec, Soštani,
izdelovalnica klobukov, zamenjava tudi klobuke vseh vrst za kože.

Kupi „DRAVA“ Maribor.
Rezan les (smrekov, jelkov, borov, mecesnov, bukov)
Tsan les (smrekov, jelkov, borov)
Okrogel les (smreka, jelka, bor, mecesen)
Bukov les (hlode od 25 cm debelosti naprej)
Drva (trda in mehka)
Stoječi les v gozdu
Smrekovo skorjo
kupi vsako množino
„DRAVA“ lesna trgovska in industrijska družba
L. L. L.
v Mariboru. 883
Kupi „DRAVA“ Maribor.

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani.

Podružnice: v Spilju, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in Mariboru.

— Delniška glavica —
K 20.000.000.

Sprejema vloge na knjižico in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Rezervni fond okroglo
K 8.000.000.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, financira eracijske dobave in dovoljuje upravljalske kredite